

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica
Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica

Číslo: 7376-29467/2024/7/470100505/Z1-ZR

Banská Bystrica dňa 07.08.2024

R O Z H O D N U T I E

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povolovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“), na základe konania vykonaného podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona o IPKZ a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnom konaní“)

ruší integrované povolenie

vydané rozhodnutím č. 1660/199/OIPK/470100505/Kň zo dňa 01.12.2005 (ďalej len „integrované povolenie“), ktorým bola povolená činnosť v prevádzke:

„Výroba polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu“

(ďalej len „prevádzka“)

Prevádzkovateľ:

Názov: **FORTISCHEM a.s.**
Adresa: M. R. Štefánika 1, 972 71 Nováky
IČO: 46 693 874
Variabilný symbol: 470100505

Povolená činnosť bola kategorizovaná v zozname priemyselných činností v prílohe č. 1 zákona o IPKZ pod bodom:

4. Chemický priemysel

4.1.h) Výroba organických chemikálií, ktorými sú plastické hmoty, ktorými sú polyméry, syntetické vlákna a vlákna na celulóзовom základe.

Inšpekcia v zmysle § 29 ods. 1 písm. b) zákona o IKPZ ruší integrované povolenie vydané rozhodnutím č. 1660/199/OIPK/470100505/Kň zo dňa 01.12.2005, nakoľko prevádzkovateľ neprevádzkuje danú prevádzku viac ako štyri po sebe nasledujúce roky napriek vydanému povoleniu.

Zánikom integrovaného povolenia prechádzajú kompetencie v oblasti stavebného zákona na miestne príslušný stavebný úrad a v oblasti ochrany životného prostredia na príslušný okresný úrad.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona o IPKZ, na základe žiadosti prevádzkovateľa FORTISCHEM a.s., M. R. Štefánika 1, 972 71 Nováky doručenej inšpekcii dňa 17.04.2024 a konania vykonaného podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona o IPKZ a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva rozhodnutie, ktorým ruší integrované povolenie vydané rozhodnutím č. 1660/199/OIPK/470100505/Kň zo dňa 01.12.2005 (ďalej len „integrované povolenie“).

Inšpekcia upustila od vybrania správneho poplatku podľa Sadzobníka správnych poplatkov časť X. Životné prostredie, položka 171a písm. b) zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov na základe splnomocnenia podľa bodu 2 k tomuto ustanoveniu.

Nakoľko sa nejedná o konanie uvedené v § 11 ods. 9 písm. a) až d) zákona o IPKZ inšpekcia v konaní o zrušení integrovaného povolenia upustila od náležitostí žiadosti a príloh žiadosti podľa § 7 zákona o IPKZ, od zverejnenia žiadosti podľa § 11 ods. 5 písm. c) zákona o IKPZ, od zverejnenia výzvy a informácií podľa § 11 ods. 5 písm. d) zákona o IPKZ, od požiadania obce podľa § 11 ods. 5 písm. e) zákona o IPKZ a ústneho pojednávania.

Inšpekcia v súlade s § 11 ods. 5 písm. a) zákona o IPKZ upovedomila listom č. 7376-19818/47-7/2024 zo dňa 24.05.2024 účastníkov konania a dotknuté orgány o začatí správneho konania

vo veci zrušenia integrovaného povolenia a určila 30 dňovú lehotu na vyjadrenie. Inšpekcia v konaní vo veci zrušenia integrovaného povolenia nenariadila ústne pojednávanie, pretože neboli splnené podmienky v zmysle § 15 ods. 1 a ods. 2 zákona o IPKZ, pre ktoré by musela ústne pojednávanie nariadiť.

V stanovenej lehote určenej inšpekciou na vyjadrenie účastníkov konania a dotknutých orgánov k žiadosti o vydanie zmeny integrovaného povolenia bolo inšpekcii doručené súhlasné stanovisko Okresného úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku ochrany ovzdušia (3.6.2024). Ostatné dotknuté orgány sa v stanovenej lehote nevyjadrili.

Inšpekcia za účelom preverenia skutočností k zrušeniu povolenia v prevádzke „Výroba polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu“, vykonala dňa 23.03.2023 environmentálnu kontrolu so zameraním na plnenie opatrení pre prípad skončenia činnosti v prevádzke, najmä na zamedzenie znečisťovania miesta prevádzky a jeho uvedenie do uspokojivého stavu. Z environmentálnej kontroly bola vypracovaná Správa o environmentálnej kontrole č. 11/2023/Pav/Z vypracovaná dňa 15.5.2023, č. spisu: 6528-18462/47-7/2023. Fyzickou kontrolou a obhliadkou objektov výroby polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu, skladového hospodárstva surovín a hotových výrobkov inšpekcia zistila:

- Výroba roztoku polyvinylalkoholu, výroba práškoveho polyvinylalkoholu a metylacetátu: technologické a výrobné zariadenia: polymerizačné autoklávy, hydrolyzačný autokláv, odparovací autokláv, zarábací autokláv, rektifikačná kolóna, extrakčná kolóna, regeneračná kolóna, vákuová sušiareň boli odstavené, nepoužívané. Zastavená činnosť bola aj pri ďalších zariadeniach, ktoré súviseli s vyššie uvedenými zariadeniami: čerpadlá, výmenníky, medzizásobníky, zásobníky produktu, odmerky, vývevy. Predmetné objekty boli prázdne, nefunkčné, odpojené od prívodu vstupných surovín, vody, elektrickej energie, pary, tlakového vzduchu, demineralizovanej vody. Vstup do výroby bol zamknutý a označený nápisom „Výroba je mimo prevádzku“. Súčasťou obhliadky bolo aj zhotovenie fotodokumentácie uvedených objektov, ktoré sú súčasťou spisu o environmentálnej kontrole č. 11/2023/Pav/Z.
- Výroba disperzií polyvinylacetátu: technologické a výrobné zariadenia: polymerizačný autokláv, upravovací autokláv a ďalšie zariadenia súvisiace s uvedenou výrobou: čerpadlá, výmenník, medzizásobníky, odmerky boli mimo prevádzky a prázdne, odpojené od energií, vody, surovín. Inšpekcia zhotovila fotodokumentáciu predmetných objektov, ktoré sú súčasťou spisu o environmentálnej kontrole č. 11/2023/Pav/Z.
- Skladové hospodárstvo surovín: vo výrobnom procese sa používali suroviny:
  - metanol, ktorý sa skladoval v 4 jednoplášťových podzemných skladovacích nádržiach s označením H-03 (25 m³), H-04 (25 m³), H-07 (40 m³) a H-05 (vyrađený z prevádzky počas prebiehajúcej výroby),

- vinylacetát, ktorý sa skladoval v 5 jednoplášťových podzemných skladovacích nádržiach s označením H-06 (25 m³), H-08 (40 m³), H-09 (40 m³), H-10 (40 m³), H-11 (40 m³),
  - diizobutylftalát sa skladoval v 1 jednoplášťovej stojatej podzemnej skladovacej nádrži H-02 (16 m³) a 1 jednoplášťovej ležatej nadzemnej skladovacej nádrži H-15 (30 m³),
  - monopropylénglykol sa skladoval v 1 jednoplášťovej stojatej nadzemnej skladovacej nádrži H-14 (10 m³),
  - polyetylénglykol (Slovapeg) sa skladoval v 1 jednoplášťovej stojatej nadzemnej skladovacej nádrži H-13 (16 m³),
  - emulgátor pre PVAc disperzie sa skladoval v nadzemnom jednoplášťovom ležatom skladovacom zásobníku H-12 (25 m³),
  - v uzamknutom sklade surovín sa v čase kontroly nachádzali sudy s nepoužitou surovinou diizobutylftalát. Nespotrebovaná surovina bude prednostne využitá v rámci iných prevádzok spoločnosti FORTISCHEM a.s, alebo bude ponúknutá na predaj. V prípade, že nebude možné ďalšie využitie alebo odpredaj prevádzkovateľ bude postupovať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Skladové hospodárstvo hotových produktov:
- PVAI – SLOVIOL R sa skladoval v 1 nadzemnom jednoplášťovom skladovacom zásobníku H-18 (40 m³),
  - metylacetát v 1 nadzemnom jednoplášťovom skladovacom zásobníku H-01 (16 m³),
  - PVAc disperzie sa skladovali v 2 nadzemných jednoplášťových skladovacích zásobníkoch H-16 (25 m³) a H-17 (65 m³).

Skladovacie nádrže boli v čase kontroly prázdne, spodné príruby zásobníkov boli rozpojené a následne zabliedované, výstupné potrubia zo skladovacích nádrží boli zaslepené. Miestnosť čerpadiel a pripojovacie body vstupu surovín do prevádzky boli rozpojené a následne zabliedované. Stáčacie miesto surovín zo železničných a automobilových cisterien bolo nefunkčné, pripojovacie body boli zaslepené.

Prevádzkovateľ ku žiadosti o zrušenie integrovaného povolenia predložil aj výsledky kvantifikovaného posúdenia stavu kontaminácie vody a pôdy v porovnaní s východiskovou správou po ukončení činnosti v prevádzke podľa požiadavky § 28 ods. 1 zákona č. 39/2013 Z. z. o IPKZ. Pre prevádzku „Výroba polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu“ Východisková správa samostatne nebola vypracovaná, nakoľko činnosť v uvedenej prevádzke bola pozastavená v roku 2010, t.j. ešte pred stanovením legislatívnych požiadaviek pre vypracovávanie východiskových správ v prevádzkach IPKZ (r. 2013). Vzhľadom k tomu, že prevádzka „Výroba polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu“ sa nachádza v bezprostrednej blízkosti prevádzky „Výroba PVC, výroba iniciátorov“, pre kvantifikované posúdenie boli použité

podklady a hodnotenia z Východiskovej správy spracovanej a schválenej pre „Výrobu PVC, výrobu iniciátorov“, nakoľko v rámci uvedeného prieskumu bola odobratá vzorka zeminy z horninového prostredia (VZ-2) v blízkosti areálu prevádzky „Výroba polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu“. Pre posúdenie stavu kontaminácie podzemnej vody bol využitý jestvujúci objekt MV-2, ktorý sa nachádza v priestore areálu výroby polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu. Ide o objekt – studňu, ktorá sa nachádza v J-Z časti v priestore skladovacích zásobníkov prevádzky polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu.

Na základe hodnotenia je možné konštatovať, že:

- výsledky z chemických analýz odobratej vzorky zemín nepreukázali prekročenie koncentrácie znečisťujúcich látok v hodnotenom území objektu výroby polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu. Zistené obsahy sledovaných ukazovateľov sú hlboko pod úrovňou limitných hodnôt indikačných (ID) kritérií aj intervenčných (ITp) kritérií pre priemyselne využívané územia,
- hodnoty základných parametrov v podzemných vodách v monitorovanom objekte MV-2 majú postupne klesajúci trend a v roku 2014 boli všetky hodnoty pod hodnotami intervenčných kritérií,
- hodnoty konkrétnych vybraných látok, ktoré sa v prevádzke „Výroba polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu“ skladovali a používali (dibutylftalát, metanol, vinylacetát a metylacetát), boli na nízkej úrovni. V r. 2010 boli všetky hodnoty pod hranicou detekcie. V ďalších rokoch uvedené parametre monitorované neboli, nakoľko od r. 2010 bola prevádzka „Výroba polyvinylalkoholu, polyvinylacetátu“ pozastavená (prevádzkovateľ listom č. TÚ 263/2010 zo dňa 18.05.2010 inšpekcii oznámil pozastavenie uvedenej výroby),
- hodnoty monitorovaných parametrov v objektoch MV-9 a BG-4, ktoré boli monitorované v r. 2021 v rámci prieskumu pre Východiskovú správu spracovávanú pre prevádzky „Výroba PVC, výroba iniciátorov“, „Výroba vinylchloridu z acetylénu“ a prevádzky organickej a malotonážnej chémie, sú porovnateľné s parametrami z objektu MV-2, resp. sú mierne vyššie. Vo vzťahu k hodnotám smernice 1/2015-7 sú sledované parametre, ale pod hodnotami intervenčných kritérií (okrem el. vodivosti, ktorý je na úrovni intervenčného kritéria),
- v rámci kvantitatívneho hodnotenia podzemných vôd je potrebné uviesť, že už vzhľadom na minulé činnosti vykonávané v areáli spoločnosti FORTISCHEM a.s. bola identifikovaná environmentálna záťaž evidovaná pod č. PD (005)/Nováky – NCHZ – areál závodu, SK/EZ/PD/626.

Inšpekcia posúdila formálny a vecný obsah žiadosti a po preskúmaní žiadosti o zrušení integrovaného povolenia a na základe vykonaného konania rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu je podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia účastníkovi konania na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica.

Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná správnym súdom podľa Správneho súdneho poriadku.

JUDr. Denisa Masná
riaditeľka inšpektorátu

Doručuje sa:

Účastníkom konania:

1. FORTISCHEM a.s., M. R. Štefánika 1, 972 71 Nováky
2. Mesto Nováky, nám. SNP 349/10, 972 71 Nováky

Dotknutým orgánom:

1. Okresný úrad Prievidza, Odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna vodná správa, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
2. Okresný úrad Prievidza, Odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa odpadového hospodárstva, ul. G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
3. Okresný úrad Prievidza, Odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa ochrany ovzdušia, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza